

«Ό,τι αγαπάμε δουλεύει καλύτερα»

/ Editorial

Ηλίας Λιαμής, Σύμβουλος Ενότητας Πολιτισμού

Αυτή είναι η φράση που από τα παιδικά μου χρόνια άκουγα συχνά. Την έλεγε αγαπημένη θεία που ζει ακόμα, χαρούμενη, αισιόδοξη και μια χαρά στην υγεία της, αν σκεφτεί κανείς τα 97 της χρόνια.

Ίσως και να έφτασε σε αυτή την ηλικία γιατί έμαθε το μυστικό να αγαπάει αληθινά και να φροντίζει ΚΑΙ τον εαυτό της. Λέω «ΚΑΙ τον εαυτό της» γιατί από τότε που την θυμάμαι, ήταν αυτός ο άνθρωπος που, όταν σου ζητάνε να τον περιγράψεις, εύκολα και αβίαστα απαντάς:

«Έχει μία χρυσή καρδιά».

Αυτή λοιπόν η θεία με την χρυσή καρδιά ήταν, και ως ένα σημείο παραμένει μέχρι σήμερα, το αποκούμπι για ένα ολόκληρο σόι. Πάντα μιλάει, πάντα συμβουλεύει, αλλά μόνον αν την ρωτήσουνε. Όταν όμως ανοίξει το στόμα της, έχεις καταλάβει από τις πρώτες κιόλας στιγμές ότι αυτός ο άνθρωπος νοιάζεται. Πάντα νοιαζόταν και όχι μόνο για τους ανθρώπους. Νοιαζόταν για όλα τα μικροπράγματα του μικρού νοικοκυριού της • νοιαζόταν για τις γλάστρες της, νοιαζόταν για το

φαγητό της. Πάντα η μάνα μου απορούσε:

«Πώς μαγειρεύει έτσι νόστιμα; Κάνω ότι κάνει, ίδιες δόσεις, ίδιους χρόνους κι όμως τη γεύση της δεν μπορώ να το πετύχω».

Τα ίδια έλεγε και για τα λουλούδια της:

«Πώς τα καταφέρνει η θεία και έχει τέτοιο μπαλκόνι; Τους μιλάει;»

Πράγματι, τουςμίλαγε. Ήμουν συχνά μπροστά όταν μιλάγε στη γαρδένια και στις γαρυφαλλιές. Και αυτά, μπορεί να μην είχανε λαλιά, αλλά τις ανταπέδιδαν τα γλυκόλογα με αρώματα που δεν έχω μυρίσει πουθενά μέχρι τώρα.

Νομίζω πως μάθαμε να ζούμε κάνοντας μόνο χρήση. Τα αντικείμενα για μας είναι πράγματι αντί-κείμενα. Φαίνεται πως κάποτε τα πράγματα ήταν για τους ανθρώπους υπό-κείμενα, όπως έχει η κλώσα ΥΠΟ τις φτερούγες της τα μικρά της.

Ο παππούς μου, από το Παντείχι της Πόλης, είχε το αγαπημένο του μαχαίρι που έκοβε τον παστουρμά. Κάθε μέρα το ακόνιζε και μετά τη χρήση το έπλενε, πρώτα με λεμόνι και μετά με πολύ νερό. Όταν το κράταγε, ήταν σαν μία προέκταση του χεριού του. Και το μαχαίρι τού έκανε το χατίρι: Ο παστουρμάς κοβόταν σαν τσιγαρόχαρτο και όταν έφτανε η ώρα να τον απολαύσει με το ουζάκι του, στο πρόσωπο του ζωγραφιζόταν μία περίεργη χαρά. Ίσως και να 'ταν από την ώρα και

τον κόπο που είχε καταναλώσει για να φτιάξει το μεζέ του με φροντίδα και μεράκι.

Νομίζω πως τα πράγματα μάς εκδικούνται. Χαλάνε εύκολα σαν να βιάζονται να μας αποχωριστούν. Έτσι κι αλλιώς, τη μοίρα τους την ξέρουν. Όσο κρατήσουν και μετά πέταμα. Όταν πέθανε ο παππούς μου, βρήκα στο κομοδίνο του πράγματα που τα 'χε φέρει από την Πόλη. Κόκκινα μεταλλικά κουτιά από τις καραμέλες για το βήχα του, έναν φακό που ποτέ δεν τον είχα δει να τον χρησιμοποιεί, τα ραφτικά της γυναίκας του, της γιαγιάς μου, που δεν πρόλαβα να γνωρίσω και μία συλλογή από το αγαπημένο του περιοδικό που έκοβε τη στήλη του «Πώς θα ζήσετε μέχρι τα 100», τρυπημένα με επιμέλεια και δεμένα σε δύο σημεία με λεπτό σπάγκο. Πέθανε στα 67.

Αν ξεκινούσαμε να αγαπάμε τα εργαλεία μας, αν αγαπούσαμε το αυτοκίνητο που κάθε μέρα μας εξυπηρετεί, αν αγαπούσαμε την καφετιέρα που κάθε μέρα μας προσφέρει γεύση, αν αγαπούσαμε το κινητό μας που 24 ώρες το εικοσιτετράωρο μας λύνει του κόσμου τα προβλήματα –χωρίς να ευθύνεται για την κατάχρησή του-, ίσως και να χάλαιναν δυσκολότερα. Δεν πρόκειται για μεταφυσική πρόβλεψη αλλά για καθαρά πρακτική συνέπεια. Αγάπη σημαίνει φροντίζω. Και αν αγαπούσαμε, και στο αυτοκίνητο θα μας ήμασταν συνεπέστεροι στα σέρβις του, και την καφετιέρα συχνότερα θα πλέναμε, και το κινητό θα προστατεύαμε με μία θήκη ή ένα κάλυμμα. Κι αν ξεκινούσαμε από κει, μπορεί να μαθαίναμε πως αγάπη, ούτε πάθος είναι μόνο, ούτε ορμή, ούτε λόγια, ούτε ρομαντικά ηλιοβασιλέματα αλλά κυρίως φροντίδα. Αν ανοίγαμε την ψυχή μας σε αυτό το Πνεύμα υιοθεσίας προς έμψυχα και άψυχα, που σαν αεράκι κυκλοφορεί γύρω μας, μπορεί και να αποφασίζαμε να υιοθετήσαμε έμψυχα και άψυχα. Και τότε ίσως να χαλούσαν και δυσκολότερα οι σχέσεις μας και οι δεσμοί μας.

Κάποια στιγμή, η θεία που σας έλεγα, είδε το γιο μου να πετάει ένα χαλασμένο παιχνίδι.

«Μα δεν θα ψάξεις να δεις τι έπαθε», τον ρώτησε.

«Πάει αυτό τώρα, χάλασε», της απάντησε.

«Στην εποχή μας ότι χάλαινε το φτιάχναμε», του είπε με ένα γλυκό χαμόγελο.

Ο γιος μου ήταν ακόμα μικρός και δεν ήξερε να της απαντήσει πως τη δική μας εποχή βιαζόμαστε, κάτι να χαλάσει για να πάρουμε καινούργιο και όταν φύγουμε από αυτή τη ζωή, η επόμενοι θα ανοίξουν το κομοδίνο μας και τα συρτάρια θα είναι άδεια.

Και ίσως να αναρωτηθούνε:

«Καλά, τίποτε δεν αγάπησε αυτός ο άνθρωπος;»

Και έτσι που πάμε, αν βρεθεί κι άνθρωπος να ψάξει.

.....

Αστεία στο είπα!

Θα βρεθεί!

<https://bit.ly/2Fi9vZV>